

Urmare a adresei dumneavoastră nr. 8351/08.06.2016, înregistrată la CNAS cu nr. DG1104/09.06.2016, prin care solicitați să vă comunicăm punctul de vedere cu privire la legalitatea utilizării certificatelor digitale pentru eliberarea prescripțiilor medicale electronice de către farmaciștii angajați în farmacii/punete de lucru/oficine de distribuție ale aceluiași furnizor, vă precizăm următoarele:

Dispozițiile legale incidente, care reglementează regimul juridic al semnăturii electronice și a inscrișurilor în formă electronică, precum și condițiile privind obligativitatea utilizării semnăturii electronice extinse de către furnizorii de servicii medicale, medicamente și dispozitive medicale care se află în relație contractuală cu casa de asigurări de sănătate sunt reglementate prin prevederile următoarelor acte normative:

- Legea nr. 455/2001 privind semnătura electronică, republicată, cu modificările și completările ulterioare;
- Hotărârea Guvernului nr. 1259/2001 privind aprobarea Normelor tehnice și metodologice, pentru aplicarea Legii nr. 455/2001 privind semnătura electronică, cu modificările și completările ulterioare;
- Hotărârea Guvernului nr. 400/2014 pentru aprobarea Contractului-cadru privind condițiile acordării asistenței medicale în cadrul sistemului de asigurări sociale de sănătate pentru anii 2014 - 2015, cu modificările și completările ulterioare;
- Ordinul ministrului sănătății și președintelui CNAS nr. 388/186/2015 privind aprobarea Normelor metodologice de aplicare în anul 2015 a Contractului-cadru privind condițiile acordării asistenței medicale în cadrul sistemului de asigurări sociale de sănătate pentru anii 2014 - 2015 cu modificările și completările ulterioare;
- Ordinul președintelui CNAS nr. 974/2010 privind utilizarea mijloacelor electronice de transmitere la distanță în procesul deconiații serviciilor prestate de furnizorii de servicii medicale, medicamente și dispozitive medicale aflată în relație contractuală cu casele de asigurări de sănătate, cu modificările și completările ulterioare.

Din analiza dispozițiilor Legii nr. 455/2001 privind semnătura electronică rezultă faptul că semnătura electronică reprezintă informații în formă electronică care sunt atașate sau logic asociate unor documente în formă electronică. Semnătura electronică servește ca metodă de identificare a semnatului și este înmagazinată pe suport magnetic securizat.

Semnătura electronică extinsă este creată pe baza unui certificat digital calificat emis de furnizor acreditar de servicii de certificare și a unei aplicații specializate pe crearea semnăturii

Semnătura creată astfel are valoare legală și garantează datele semnate autenticitatea, integritatea și nerepudieră.

Conform prevederilor art. 29 lit. (a) din Normele tehnice și metodologice pentru aplicarea Legii nr. 455/2001 privind semnătura electronică, aprobate prin Hotărârea Guvernului nr. 1259/2001, cu modificările și completările ulterioare, prin acceptarea certificatului clientul își asumă responsabilitatea controlului cheii sale private și a luării unor măsuri pentru a preveni pierderea, dezvăluirea, modificarea sau utilizarea neautorizată a acesteia;

Semnătura digitală poate fi folosită pentru autentificarea sursei documentului. Atunci când dreptul de proprietate asupra unei semnături digitale aparține unui anumite persoane, semnătura digitală arată că documentul a fost eliberat de către acea persoană. Importanța acestui aspect apare în dovedirea autenticității documentelor digitale.

Asocierea între persoana reală și activitatea sa profesională în mediul virtual, se concretizează în concepția de identitate virtuală. În măsura în care vorbim despre responsabilitate și asumare, identitatea virtuală trebuie să fie exactă, respectiv asocierea între o persoană și activitatea sa profesională în mediul virtual trebuie să fie bine stabilită.

Odată ce este emis un document digital semnat electronic, atâtă vreme că semnătura electronică este validă pe documentul digital, autorul documentului nu își poate declina răspunderea pentru conținutul documentului cu semnătura electronică validă. În plus, nu poate nega faptul că documentul a fost semnat personal, deoarece legislația în vigoare prevede faptul că deținătorul unui semnături digitale nu are dreptul să înstrâneze/imprumute token-ul pe care există certificatul digital calificat pe care îl define.

Așa cum definește și legiuitorul prin dispozițiile art. 4 alin. (4) din Legea nr. 455/2001, cu modificările și completările ulterioare, semnătura electronică extinsă reprezintă acea semnătură electronică care îndeplinește cumulativ următoarele condiții:

- este legată în mod unic de semnat;
- asigură identificarea semnatarului;
- este creată prin mijloace controlate exclusiv de semnat;
- este legată de datele în formă electronică la care se raportează în așa fel încât orice modificare ulterioară a acestora este identificabilă.

Art. 1 alin. (3) din Anexa 36 la Ordinul ministrului sănătății și al președintelui CNAS nr. 388/186/2015 privind aprobarea Normelor metodologice de aplicare în anul 2015 a Contractului-cadru privind condițiile acordării asistenței medicale în cadrul sistemului de asigurări sociale de sănătate pentru anii 2014 – 2015, cu modificările și completările ulterioare, reglementează faptul că *farmacia la care se prezintă asiguratul sau persoana care ridică medicamentele în numele asiguratului listează un exemplar al prescripției electronice on-line (componenta eliberare) - ce conține confirmarea semnături electronice a farmacistului, pe care îl păstrează în evidență proprie împreună cu prescripția medicală (componenta prescriere) și îl va prezenta casei de asigurări de sănătate doar la solicitarea acesteia.*

Cu privire la utilizarea semnăturii electronice extinse de către farmaciștii angajați în farmacii/puncte de lucru/ofiține de distribuție ale aceluiași furnizor, sunt incidente prevederile art. 7 lit. (af) din Anexa nr. 37 la Ordinul ministrului sănătății și al președintelui CNAS nr. 388/186/2015 potrivit căruia furnizorii de medicamente au obligația să folosească sistemul național al cardului de asigurări sociale de sănătate din platforma informatică a asigurărilor de sănătate: asumarea medicamentelor eliberate se face prin semnătură electronică extinsă potrivit dispozițiilor Legii nr. 455/2001 privind semnătura electronică, republicată.

Prin coroborarea dispozițiilor legale mai sus amintite cu cele ale art. (1) alin. (4) și alin. (5) din Anexa 36 la Ordinul ministrului sănătății și al președintelui CNAS nr. 388/186/2015 cu dispozițiile art. 4 alin. (4) din Legea nr. 455/2001, rezultă faptul că asumarea medicamenelor

eliberare asiguraților prin farmaciile aflate în relație contractuală cu casa de asigurări de sănătate, se face prin semnătura electronică extinsă a persoanei care eliberează medicamentele.

1. Raportat la prima situație prezentată, respectiv aceea în care certificatele digitale (semnăturile electronice) emise de către societăți autorizate pe numele administratorului/reprezentantului legal ai furnizorului de medicamente sunt utilizate de către personalul farmaceutic din cadrul farmaciei la eliberarea receptei, trebuie avute în vedere prevederile art. 2 din Ordinul președintelui CNAS nr. 974/2010 privind utilizarea mijloacelor electronice de transmitere la distanță în procesul decontării serviciilor prestate de furnizorii de servicii medicale, medicamente și dispozitive medicale aflate în relație contractuală cu casele de asigurări de sănătate, potrivit căruia pentru depunerea prin mijloace electronice de transmitere la distanță a documentelor și fișierelor de date în format electronic, acestea trebuie asumate de reprezentantul legal al furnizorului, în numele acestuia, prin semnare cu semnătură electronică extinsă, bazată pe un certificat digital eliberat de oricare dintre furnizorii de servicii de certificare, acreditați în condițiile Legii nr. 455/2001 privind semnătura electronică.

Concluzionând, față de argumentele legale mai sus prezentate, se reține faptul că certificatul digital (semnătura electronică) aparținând administratorului/reprezentantului legal al furnizorului de medicamente trebuie folosită în relație contractuală cu casa de asigurări de sănătate pentru certificarea documentelor necesare decontării, respectiv facturile și bordourile centralizatoare transmise în format electronic după înregistrarea acestor certificate la casa de asigurări de sănătate cu care furnizorul se află în relație contractuală, astfel cum este reglementat prin dispozițiile art. 9 alin. (2) din Anexa 37 la Ordinul ministrului sănătății și al președintelui CNAS nr. 388/186/2015, cu modificările și completările ulterioare.

Cu privire la eliberarea medicamentelor către asigurat sau persoana care ridică medicamentele în numele acestuia, sunt incidente dispozițiile art. 1 alin. (3) din Anexa 36 la același act normativ, respectiv *farmacia la care se prezintă asiguratul sau persoana care ridică medicamentele în numele asiguratului listează un exemplar al prescripției electronice on-line (componenta eliberare) - ce conține confirmarea semnăturii electronice a farmacistului*.

2. Utilizarea certificatului digital emis de o societate autorizată pe numele farmacistului și după închiderea raportului de muncă cu angajatorul respectiv furnizorul de medicamente aflat în relație contractuală cu casa de asigurări de sănătate reprezintă o încălcare a dispozițiilor legale prevăzute de actele normative mai sus amintite.

3. Cu privire la formularul on-line de rezervare a prescripției medicale electronice compensate/gratuite, este de precizat că actele normative care reglementează modalitatea de eliberare a medicamentelor prin intermediul prescripției electronice în sistemul de asigurări sociale de sănătate nu prevăd un astfel de document în cadrul acestui proces de eliberare a medicamentelor.